

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0010

សម្ភាសន៍ជាមួយ: ព្រំ សុឃ្យឺន ហៅ ផូ ហាប់ អាយុ៥៦ឆ្នាំ ភេទប្រុស

មុខងារខ្មែរក្រហម: ជាអ្នកសែនដី

មុខងារបច្ចុប្បន្ន: ធ្វើស្រែ

ស្រុកកំណើតភូមិផ្លូវបំបែក ឃុំកំពង់ត្រាច ស្រុកកំពង់ត្រាច ខេត្តកំពត
សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិត្រសេកជ្រំ ឃុំមារ៉ៃឡ ស្រុកមារ៉ៃឡ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: ឡង ដានី

០១:០១:២០

សរុបទំព័រ: ២៤

ដានី : បាទ! ដំបូងខ្ញុំសុំស្គាល់ឈ្មោះ ពូឈ្មោះអីដែរ?

ឃ្យឺន : ខ្ញុំឈ្មោះ ព្រំ សុឃ្យឺន ។

ដានី : ពូអាយុប៉ុន្មានហើយសព្វថ្ងៃ?

ឃ្យឺន : អាយុ៥៦

ដានី : ស្រុកកំណើតពូនៅណាដែរ?

ឃ្យឺន : ស្រុកកំណើតនៅស្រុកកំពង់ត្រាច ខេត្តកំពត

ដានី : ភូមិអីដែរ?

ឃ្យឺន : ភូមិផ្លូវបំបែក ឃុំកំពង់ត្រាច ស្រុកកំពង់ត្រាច ខេត្តកំពត

ដានី : ឪពុកម្តាយពូឈ្មោះអីទៅ?

ឃ្យឺន : ឪពុកម្តាយខ្ញុំស្លាប់អស់ហើយស្លាប់តាំង៧៩

ដានី : កាត់ស្លាប់ដោយសារមូលហេតុអីដែរ?

ឃ្យឺន : ខ្ញុំអត់ដឹងដែរ ខ្ញុំចេញបែកពីកាត់ ដឹងបច្ចុប្បន្ន ក្រោយថា កាត់ឈឺស្លាប់

ដានី : កាត់ឈ្មោះអីដែរ?

ឃ្យឺន : ឪពុកខ្ញុំឈ្មោះ ភរ សិន ម្តាយឈ្មោះ ព្រំ យុន

ដានី : ម្តាយឈ្មោះ ព្រំ យុន ឪពុកឈ្មោះ ភរ សិន ពូយកត្រកូលតាមម្តាយវិញ?

ឃ្យឺន : បើមិនយកត្រកូលជំនាន់ហ្នឹងគេថាយើងចេះចុះ ហើយរាងខ្ញុំកាលហ្នឹងវារាងឡូអ្នកផ្សារផង
គេថាខ្លាចចិនខ្លាចអី គេប្រុងយកខ្ញុំទៅវៃចោលម្តងហើយហ្នឹង គេថាខ្ញុំកូនសក្តិភូមិនាយទុន

ឯណាចេះចុះ ដ៏អញ្ជឹងទៅខ្ញុំនឹកឃើញថាមិនកើតទេ បើសិនជាយកត្រកូលខ្ញុំអត់កើត
ហើយខ្ញុំក៏ដាក់ឈ្មោះត្រកូលមែនខ្ញុំវិញទៅ ។

ដានី : ចុះឈ្មោះពូ ឈ្មោះកាលនៅរៀន?

ឃ្លៀន : ហ្នឹងឈ្មោះ ករ ហ៊ាប់

ដានី : ចុះពូប្រែឈ្មោះពេលណាព្រំ សុឃ្លៀន ហ្នឹង?

ឃ្លៀន : មកប្រែនៅឆ្នាំ១៩៧៥ ពេលចូលកងចល័តៗ គេដកខ្ញុំម៉ាកនែងទៅម៉ាកនែង គេចេះតែ
គាប់សួរខ្ញុំថាឯងកូនសក្តិភូមិណាយទុនហ្នឹង ហើយខ្ញុំថាខ្ញុំអត់ទេ ក៏ទាញខ្ញុំឲ្យចូលកងដី កង
សែងអាច គេថារាងហែងសមតែអ្នកសែងអាចបានត្រូវ ពីមុនហែងសុខស្រួលណាស់
ដាក់ឲ្យទូលនៅសែងអាច ។

ដានី : ចុះពូមានបងប្អូនប្អូននាក់ដែរ?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំបងប្អូនខ្ញុំ៦នាក់ ប្រុស៥ ស្រី១

ដានី : អញ្ជឹងប្រុស៥ ស្រី១ ទាំងអស់៦នាក់ ស្រីនោះពៅគេ ពូកូនទី២?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំបើកិតនៅក្នុងម្តាយខ្ញុំនេះខ្ញុំកូនទី២ តែមានបងស្រីមួយគាត់នៅអាមេរិច ឥឡូវគាត់ស្លាប់
បាត់ហើយហ្នឹងគាត់កូនម្តាយមុន រស់មែនទែនដល់រហូតម៉ាចេះតែម៉ោតាមគេទៅ គេចេះ
តែញុះញង់ថាអ្វីហែងតែម៉ោតាមព្រាយយួនអ៊ីវក អញ្ជឹងខ្ញុំចេះតែម៉ោតាមគេរហូតម៉ោដល់ឆ្នាំ
៧៩ហ្នឹងគេបំពាក់អាវុធច្ប ហ្នឹងហើយគេបំពាក់អាវុធច្បហើយចេះតែនៅទ័ពគេរហូតទៅ
គេប្រើទៅណាក៏ចេះទៅ បើយើងមិនដឹងទៅទៀតទៅក្នុងគេថាយួនអ៊ីវក អញ្ជឹងចេះតែទ្រាំ
នៅ ប៉ុន្តែសំភាររស់នៅមិនជាយ៉ាងទេ ប៉ុន្តែសំភារខ្លះខាតការហូបចុះអញ្ជឹងណាស់ ជួន
ណាដូចពួកខ្ញុំនេះម៉ាកង់កូនមួយពេល៣អង្ករកំប៉ុង គ្នា៣៣នាក់មួយពេលអង្ករ៣កំប៉ុង
បបរអត់ឃើញគ្រាប់អង្ករទេ ឃើញតែបន្លែ ហើយគេប្រើឲ្យទៅវ៉ៃ ទៅឆ្នុកទៅឆ្នុកទៅដាក់
មិនអ្វីចេះតែទៅៗ ទៅរហូតដល់ចុង៧៩ៗ បានគូរធារហើយ តាំងពីយួនវ៉ៃបំបែកជូរ
បន្ទាយជួរព្រំដែនធ្លាក់ទៅដីថៃអស់ហ្នឹងសំបូរហូបវិញ ។

ដានី : ម៉េចអញ្ជឹង?

ឃ្លៀន : វាសំភារៈវានៅម៉ោអត់ទាន់ដល់នោះកាលហ្នឹង ឬមួយក៏គេកុហកមិនដឹងទេកាលហ្នឹង គេថា
អត់ទាន់បញ្ជូនម៉ោៗគេឲ្យស៊ីសន្សំសំចៃសិនទៅ អញ្ជឹងមិនដឹងប្រកែកម៉េច ដល់ពេលយួន
វ៉ៃបំបែកនេះអស់ ធ្លាក់ទៅដីថៃនេះអាហ្នឹងសំភារៈធ្លាក់មកសព្វបែបយ៉ាងមិនខ្វះទេកាលហ្នឹង
ឃើញជំនួយម៉ោកាណាដា ម៉ោពី៨ប៉ុន ម៉ោពីអាមេរិច គ្រប់កន្លែងទាំងអស់ ។

ដានី : ចុះពួកវាពិយ្យនចូលមកឆ្នាំ៧៧ កាលហ្នឹងដូចជា ពូរៀបរាប់ពេលហ្នឹងពួកវាមកពីកន្លែងណា ទៅនៅណាអីណា?

ឃ្យីន : កាលឆ្នាំ៧៧ កាលហ្នឹងខ្ញុំទៅនៅកងចល័តព្រែកលាវ កងចល័តព្រែកលាវនៅស្រុកបរវិល នេះដល់ពេលយួនបុកមកដល់ហ្នឹងទៅ យើងចេះតែរត់ទៀតណាស់រត់រហូតចេញម៉ៅអូរដូន តា យ៉ាងប្រហែលអូរដូនតាចេញទៅដូរជាតិលេខ១០ នេះមកនៅស្ទឹង នៅស្ទឹងហើយរហូត មកទៅដល់សំឡូត បានគេដកកំលាំងស្រីៗទូទៅក្រោយកំលាំងប្រុសៗ ហ្នឹងទូទៅមុខវិញ ម៉ៅដល់គេចាប់បំពាក់អាវុធឆ្នាំ៧៧ បំពាក់អាវុធនៅយើងខេត្តនេះខេត្តយើងតាំងម៉ែ ជិតអូរតាភីតាភីតាកែនេះទៅវ៉ែម៉ាជួរខាងត្បូងផ្ទាល់ រហូតពីហ្នឹងទៀតម៉ៅគេចេះតែបែក គ្រួសារម៉ៅរហូតយួនវ៉ែបណ្តើរៗ ចេះតែចាញ់រហូតៗ រត់រហូរម៉ៅចេញម៉ៅយើងម៉ៅនៅ កំរងកំពង់វ៉ែយើងម៉ៅនៅ៣០ នេះ ។

ដានី : ៣០ នៅណាទៅ?

ឃ្យីន : ៣០ យើងស្រុកសំពៅលូងនេះ ដល់ម៉ៅដល់ហើយគេក៏រំឡែកពួកខ្ញុំម៉ាកង់ធំហ្នឹងទូទៅម៉ាកង់ ពល៤៥០ នេះម៉ៅនៅស្រុកម៉ាឡៃ ។

ដានី : កាលដំបូងគេបំពាក់អាវុធត្បូរតាភីតាកែហ្នឹងពូនៅកងពលណា?

ឃ្យីន : អាហ្នឹងអត់មានកងពលទេ ខ្ញុំនៅកងតំបន់គេហៅកងតំបន់ ។

ដានី : តំបន់ណាទៅ?

ឃ្យីន : តំបន់៣

ដានី : តំបន់៣របស់ភូមិភាគពាយ័ប?

ឃ្យីន : បាទ! របស់ភូមិភាគពាយ័បរបស់ រស់ ញឹម ហើយតំបន់៣ហ្នឹង ពូតុម គាត់គណៈតំបន់ ពូតុមហៅ ភោសារី ។

ដានី : ដល់ពេលអញ្ជឹងពូចេះតែម៉ៅ?

ឃ្យីន : ចេះតែម៉ៅរហូតដល់បញ្ជូនម៉ៅនៅនឹងគ្រឹមទិសម៉ាឡៃហ្នឹងម៉ង់ខ្ញុំ

ដានី : ចុះកាលពីមុនពូដឹងពីប្រវត្តិម៉ាឡៃហ្នឹងកាលពីមុនយ៉ាងម៉េច ពូម៉ៅដល់កន្លែងហ្នឹងកន្លែងស្តីគេ ទៅម៉ាឡៃ?

ឃ្យីន : ទៅតំបន់ភ្នំសុទ្ធ ព្រៃសុទ្ធ

ដានី : ក្នុងស្រុកអីគេកាលពីមុន?

ឃ្យីន : ខ្ញុំអត់ដឹងដែរ តែបើខ្ញុំដឹងមិនខុសពីនៅស្រុកអូរជ្រៃនេះទេ

ដានី : ស្រុកអូរជ្រៃ ប៉ុន្តែអត់មានមនុស្សរស់នៅទេកាលមុន?

ឃ្លៀន : នៅតំបន់ហ្នឹងអត់មានទេ មានតែពួកលាវ ពួកលាវដែលនៅតាមព្រំដែនថៃហ្នឹង ដល់ពេល
យើងម៉ៅចូលនៅហ្នឹងវាលបំហានចូល ព្រៃសុទ្ធត្រង់នេះសុទ្ធតែព្រៃ ។

ដានី : បើតាមពូស្មានប្រហែលនៅស្រុកអូរជ្រៅហើយមុនកងទ័ពមកដល់?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំថាតំបន់នោះតំបន់អូរជ្រៅហើយ ព្រោះឥឡូវវាស្ថិតនៅក្នុងស្រុកអូរជ្រៅដែលហ្នឹង ។

ដានី : បាទ! ចុះកងទ័ពដែលពូអើយើងមកដល់ម៉ាឡៃនៅកងពលលេខ៤៥០ ហ្នឹងនៅឆ្នាំណាទៅ?

ឃ្លៀន : ឆ្នាំ៧៧នឹង៧៨ ចុង៧៧ហ្នឹង នៅក្នុងកងពល៤៥០

ដានី : នៅក្នុងកងពល៤៥០ ពូនៅកងទ័ពអីតែដែរ?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំនៅកងទ័ពលេខ៥៤ តែមេកងទ័ពហ្នឹងស្លាប់ហើយ

ដានី : តាតំឈ្មោះអីអ្នកស្លាប់?

ឃ្លៀន : តាតំស្លាប់ឈ្មោះ វ៉ន មួយ គៀន

ដានី : តាតំឈឺស្លាប់ឬក៏ស្លាប់?

ឃ្លៀន : ត្រូវត្រាបមិននៅជំនាន់ប៉ុល ពត

ដានី : កងពល៤៥០ តាការតាតំអើ?

ឃ្លៀន : តាការប្រធានកងពល កាលហ្នឹងយើងនៅជំនាន់៤៥០ ហ្នឹងយើងអត់ទាន់ទៅជាកងពលទេ
ណាស់យើងនៅហៅ វ៉រ សេនាធំចំនុះកងពល៣២០ ពួកតាកានេះតាតំជាប្រធានកងពល

ដានី : តាតំនៅណា?

ឃ្លៀន : នៅសំពៅល្ងង់ហ្នឹងគេហៅតំបន់៣២ ។

ដានី : អញ្ជឹងកាលហ្នឹងអត់ទាន់ទៅជាកងពលទេ ៤៥០ ហ្នឹងនៅក្នុងកងពល៣២០ របស់តាកាន?

ឃ្លៀន : បាទ! តាកានប្រធានកងពល ។

ដានី : កាលហ្នឹងកងពលមានប៉ុន្មានតំបន់ទៅដូចជានៅតំបន់ខាងម៉ាឡៃយើងនៅខាងណាទៀត?

ឃ្លៀន : មានវ៉រ សេនាធំម៉ាឡៃនេះគឺវ៉រ សេនា៣២០ ហ្នឹង ហើយនឹងប៉ែលិននៅក្នុងចំនុះពាកន្លែងហ្នឹង
វានៅក្នុងកងពល៣២០តែមួយទេ ។

ដានី : បាទ! នៅប៉ែលិននៅក្នុងកងវ៉រ សេនាធំប៉ុន្មានដែរ?

ឃ្លៀន : មិនដឹងប៉ុន្មានទេ

អ្នកដឹកខាង : ប្រហែលកងតាកាយ ។

ឃ្លៀន : អត់ទេមិនមែនកងតាកាយទេ កងតាកាយនៅក្រោមរបស់តាលានទេ ។

ដានី : ក្រោមតាលាន អ៊ីយានហ្នឹង?

ឃ្លៀន : បាទ! អ៊ីយានហ្នឹង

ដានី : អ៊ីយានកាត់ក្របក្រងនៅប៉ែលិន?

ឃ្លីន : នៅប៉ែលិន

ដានី : ចុះខាងនេះខាងសំពៅលួង?

ឃ្លីន : ខាងសំពៅលួងហ្នឹងខ្ញុំអត់សូវចំណាំច្បាស់ទេមិនដឹងជាអ្នកណាមិនដឹងជា ប៉ុន្តែបុព្វតប្បក្រមអ្នក
ណាខ្ញុំអត់សូវដឹងទេខាងនេះព្រោះខាងហ្នឹងក្នុងរយៈកាលតស៊ូពី៧៧៧ ហ្នឹងយើងអត់អាចឆ្លង
ដែនក្តាបានទេណា តាពួកខ្ញុំចូលទៅនោះក៏អត់បានដែរ ខាងនោះចូលមកនេះក៏អត់បានដែរ
គេប្រកាន់បក្សរៀនខ្លួនម្តង ហើយបើចូលទៅខុសជួរខុសអីគេចាប់យកទៅរ៉ាំរ៉ៃចោល
បណ្តោយគេថាខ្លាំងចូលស្មើបការ ព្រោះគេអត់ដែរស្គាល់ក្តាទាំងអស់ ។

ដានី : បាទ! ចុះ ៤៥០ របស់ពូអើតារាតកាត់អ្នក?

ឃ្លីន : តារាត ដុនធំ ដុនតូច៣នាក់ ដុន២ណាមានដុននោះយួនបាញ់ស្រាប់នៅឯជើងក្របក់

ដានី : ឆ្នាំណា?

ឃ្លីន : កាលបាញ់កាត់ស្រាប់នោះកាត់ត្រៀមឡើងកងពលឆ្នាំ៨០ ហើយហ្នឹង ។

ដានី : ឆ្នាំ៨០ ហើយ?

ឃ្លីន : ឥឡូវនៅដុនតូច ។

ដានី : ដុនតូចកាត់ធ្វើអីឥឡូវ?

ឃ្លីន : ឥឡូវនេះកាត់ជ្កាយ២ ពីមុនកាត់រ៉ែសេនាធំដីក្រោយមេរ័យបានកាត់ឡើងកងពល ។

ដានី : តារាតឥឡូវកាត់នៅណា?

ឃ្លីន : តារាតឥឡូវកាត់នៅកាន់ខាងផ្នែកកងទ័ពជើងគោក ខាងព្រំដែនខាងពួកវ៉ែន ព្រំដែនម៉ាតំបន់
ជួរព្រំដែនទល់នេះហ្នឹងកាត់ទាំងអស់កាត់មេគេបង្កស ។

ដានី : កាត់សក្តិប៉ុន្មានហើយឥឡូវ?

ឃ្លីន : ជ្កាយ២

ដានី : ចុះកាលហ្នឹងអើកងទ័ពអើប៉ុន្តែមានប្រជាជនច្រើនអត់នៅម៉ាឡៃហ្នឹងកាលឆ្នាំ៧០ ជាង?

ឃ្លីន : ទេប្រជាជនសុទ្ធអត់មានទេមានតែប្រពន្ធទ័ព មានប្រពន្ធយោធា បើប្រជាជនសុទ្ធសារាតអត់
មានទេ មានសុទ្ធតែប្រពន្ធយោធាទាំងអស់ ។

ដានី : ប្រពន្ធយោធានៅម៉ូណាទៅ?

ឃ្លីន : នេះនៅម៉ូនេះម៉ាជួរហ្នឹង

ដានី : ហ្នឹងគេហៅអីទៅកន្លែងហ្នឹង?

ឃ្លីន : កន្លែងហ្នឹងគេហៅ ស-១៥

ដានី : ម៉េចបានគេហៅ ស-១៥ អញ្ចឹង?

ឃ្លៀន : មិនដឹងស្រេចតែគេដាក់

ដានី : ពីណាអ្នកដាក់អញ្ចឹង?

ឃ្លៀន : រកមនុស្សដាក់មិនឃើញមិនដឹងប៉ុន្មានស្រេចហៅស-១៥ ហៅស-១៥ដូចគេទៅ ។

ដានី : កាលហ្នឹងច្រើនទេ?

អ្នកជិតខាង : ច្បាស់ជាងគេនៅក្នុងភូមិដូងហ្នឹងហ្នឹងហ្នឹង ។

ឃ្លៀន : ភូមិដូងកាលជំនាន់ភូមិដូងនៅមន្ទីរក្រុងនោះ អាហ្នឹងវាអត់មានប្រពន្ធទ័ព៌កេរ្តិ៍ឡែកប្រពន្ធទ័ព៌ចេញមកនៅយើងស-១៥ នេះម៉ៅបែកចែកជាក្រុម ។

ដានី : ចុះភូមិដូងមានតាំងពី៧៧ ម៉ៅដែរ?

ឃ្លៀន : ហ្នឹងកកើតតាំងពីជំនាន់ស៊ូហ្នឹងម៉ៅនិយាយរួម

ដានី : នៅភូមិដូងសុទ្ធតែប្រពន្ធកងទ័ពដែរឬមានប្រជាជន

ឃ្លៀន : សុទ្ធតែប្រពន្ធកងទ័ពទាំងអស់អត់មានប្រជាជនសុទ្ធសាធទេ ប្រជាជនសុទ្ធសាធមែនទែនទីម មានកាលយើងសម្រាប់ហ្នឹងកម្មហើយនេះទេ ពីមុនសុទ្ធតែប្រពន្ធកងទ័ពទាំងអស់ ។

ដានី : ច្រើនទេបើតាមពូជីង?

ឃ្លៀន : អើ! ច្រើនម៉ៅពីប្រាសាទអីគេនោះកាលហ្នឹង ម៉ៅពីភ្នំភ្នំត្រីតទៅស-១៦ - ១៧ ទៀតរហូត តែស-១៥ នេះកើតមុនមនុស្សអើបើខ្ញុំគិតរាប់ពាន់គ្រួសារមែនតិចៗ ទេ ។

ដានី : ភាពហ្នឹងគាត់ក្របក្រងទាំងអស់ឬក៏មានគេក្របក្រងធំទៀត?

ឃ្លៀន : មាន ខាងផ្នែកប្រជាជននោះមានហុងផ្សេង ហ្នឹងគាត់ទទួលបន្ទុកក្រោយ ភាពគាត់ទទួល បន្ទុកតែទ័ពមួយមុខទេ តែចំពោះប្រពន្ធទ័ពនៅក្រោយមានគេក្របក្រងនៅក្រោយផ្សេង ។

ដានី : ឈ្មោះអី ហុង?

ឃ្លៀន : ហុងហ្នឹងមែនទែនគាត់កាន់នាយករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសទេ ដល់អញ្ចឹងសំភារៈអីទាំង អស់ដែលយកពីថែបញ្ជូនម៉ៅអញ្ចឹងគាត់អ្នកក្របក្រងចែកចាយឲ្យប្រពន្ធទ័ពនៅក្រោយ លុះ ត្រាតែប្រពន្ធហ្នឹងឈឺឬមួយក៏ម៉ៅហៅបានគេឲ្យប្តីម៉ៅមើល ។

ដានី : ចុះអី អៀង សារី ធ្វើអីនៅហ្នឹង?

ឃ្លៀន : អើស្តី! អីអៀង សារី គាត់នៅលំដាប់លើហ្នឹងទៀត ។

ដានី : បើពូ ហុង ហ្នឹងគាត់អ្នកក្របក្រង?

ឃ្លៀន : គ្រប់គ្រងគាត់ក្រោមអី អៀង សារី អី អៀងសារី អី ខៀវ សំផន គាត់សុទ្ធតែអ្នក
លំដាប់ៗ អស់ហើយ ។

ដានី : ប៉ុន្តែគាត់នៅហ្នឹងដែរឬអត់ទេ?

ឃ្លៀន : គាត់នៅមន្ទីរក្នុង កន្លែងគាត់គេហៅមន្ទីរក្នុងនៅជាប់កន្លែងសម្តេចប្រថាប់ហ្នឹង ដូះគាត់ដែល
ក្បឿងធំៗ ។

ដានី : គាត់នៅបានយូរដែរ?

ឃ្លៀន : គាត់នៅរហូតពីរនាក់ប៉ុន្តែប្រពន្ធគាត់

ដានី : ចុះពូយ៉ាងម៉េចទៅការរស់នៅពី៧៧ កាលហ្នឹងដូចជាយើងកងទ័ព ហើយការរស់នៅយ៉ាង
ម៉េច ហូបចុក វ៉ែអីយ៉ាងម៉េចទៅកាលហ្នឹង?

ឃ្លៀន : គេវ៉ែៗទៅតាមកំណត់ដែនការបើថា តែភាគច្រើនមិនសូវវ៉ែចេញមុខប៉ុន្មានទេ ច្រើនតែ
យើងវ៉ែពីចំហៀងឈូប ដូចជាធ្វើទីតាំងឲ្យវាដឹងនៅចំណាយប៉ុន្មានអញ្ចឹង យើងវ៉ែដូចរបៀប
ខ្លាំងឆាប់ គេហៅវ៉ែជំនាន់ខ្លាំងឆាប់ វ៉ែម៉ាត្រាវ៉ែអញ្ចឹងទៅជួនណាយើងឯងប៉ុន្មានណាវាឯង
ដែរដូចតែគ្នា ប៉ុន្តែសំតែត្រលប់មកវិញការហូបចុកវាពិបាកដែរ ដូចខ្ញុំនិយាយអញ្ចឹងណា
ម៉ាកង់តូចមានគ្នា៣៣នាក់ ម៉ាពេលគេឲ្យបបរតែបីកំប៉ុងទេវាអង្ករអត់មានដីអញ្ចឹងសន្សំ
សំចៃកាល៧៧ហ្នឹង ។

ដានី : អត់មានអង្ករម៉ែ?

ឃ្លៀន : មិនដឹងយ៉ាងម៉េច មិនដឹងជាមានមិនមានរឿងគេអ្នកផ្តល់ពីក្រោយទៅនេះអត់ដឹងទេ យើង
ដឹងតែថាទៅដល់យើងនោះទៅសេដ្ឋកិច្ចគេចែកឲ្យយើងអញ្ចឹងយើងហូបអញ្ចឹងទៅមិនដឹងតវ៉ា
៦ណា ។

ដានី : ចុះកាលហ្នឹងដូចថាកងទ័ពកាលហ្នឹងដូចថាអ្នកដឹកនាំគេប្រាប់យើងថាម៉េចខ្លះដើម្បីតស៊ូអីយ៉ាង
ម៉េចពីគោលការណ៍ដូចថាគោលដៅគោលនយោបាយតស៊ូវ៉ែប្រឆាំងជាមួយយួនកាលជំនាន់
ហ្នឹងគេប្រាប់យើងថាម៉េចខ្លះ?

ឃ្លៀន : មានទាំងអស់គ្រាន់តែប្រជុំថាពួកយួនវាម៉ោឃ្លានពានទឹកដី យើងវ៉ែការពារទឹកដីយើង ការ
ពារប្រជាជនយើងនោះនយោបាយគេ គេលើកអញ្ចឹងអត់មាននិយាយអីឲ្យខុស គ្រាន់តែ
ថាខំប្រឹងតស៊ូដើម្បីរំដោះប្រទេសជាតិយើងយកពីយួនមកវិញ ព្រោះយួនវាម៉ោឃ្លានពាន
លេបទឹកដីលេបអីអញ្ចឹងទៅ ហើយជំនឿជឿជាក់អញ្ចឹងទៅ មានជំនឿមួយហ្នឹងឯងខំប្រឹង
តស៊ូរំដោះទឹកដីហ្នឹងឯង អត់មានគិតអីទេ ។

ដានី : ចុះពូមានប្រសាសន៍មុនហ្នឹងថាកាលដំនាន់នោះពេលដែលយើងរត់ឆ្នាំ៧៧ ដោយសារពូលីកេ និយាយប្រាប់ថាបើហានតែយូនចាប់បានយូនអារក វះពោះ ច្រកថង់យ៉ាងម៉េច?

ឃ្យីន : ហ្នឹងហើយ អាហ្នឹងខ្ញុំរត់ចេញពីកងចល័ត ហ្នឹងអត់ទាន់មានអារកធើណេនៅកងចល័តនៅ ឡើយដំបូរចំនួនវាដាច់ចិត្តថាដាច់កងចល័តទៅចូលទៅភូមិវិញក៏ចូល ម៉ាចំនួនខ្លាចនោះហើយ ចេះតែរត់តាមគេរហូតទៅ ហើយគេថារឿយឯងទៅយូនអារកគួរសល់មួយទើងអញ្ជឹង ខ្លាច ។

ដានី : ពិណាកេនិយាយហ្នឹង?

ឃ្យីន : ទេ! អាហ្នឹងប្រធានកងចល័តប្រធានគ្រប់គ្រងនៅក្នុងកងចល័តយើងនេះ ជាចលនាបំភ័យ យើងកុំឲ្យបែកបាក់សាមគ្គីគ្នា កុំឲ្យយើងចូលទៅក្នុងហ្នឹងណា ឲ្យយើងរត់ចេញពីស្រុក រត់ ចោលស្រែចោលម៉ែចោលឪ ដើម្បីឲ្យយើងមកតស៊ូនៅនេះហើយយើងអ្នករត់តែលីអញ្ជឹង ខ្លាចលែងហានចូលហើយ ហើយទៅកាន់តែឆ្ងាយទៅៗ ខ្លាចលែងហានចូលបណ្តោយ ពួក អាមេរិចក៏មិនហានទៅទេ ឡានម៉ែដឹកក៏មិនហានទៅដែរ ។

ដានី : ចុះពូកាលហ្នឹងពេលដែលយើងបែក៧៧ ពេលដែលយូនចូលហ្នឹងពូអត់ដែលនឹកឃើញថា ហ្នឹ! អញត្រូវរត់ទៅជួបជុំឪពុកម្តាយបងប្អូនអី កាលហ្នឹងមានចិត្តនឹកឃើញថាអញ្ជឹងដែរឬអត់ ទេ?

ឃ្យីន : ទេ! អត់មាននឹកគិតទេ ខ្ញុំនឹកឃើញចេស្ត! កាលខ្ញុំចេញពីស្រុកម៉ែហ្នឹងនៅឯស្រុកឯនោះ ហើយម្យ៉ាងស្រុកវានៅឆ្ងាយ នៅដល់កំពង់ត្រាចឯនោះ ហើយខ្ញុំមករស់នៅឯយើងតំបន់ ពាយ័ព្យនេះហើយវាឆ្ងាយពេកមិនដឹងថាទៅជួបណាជួបណាទៀត ។

ដានី : អាស្ត! ម៉េចបានពូមកនៅពាយ័ព្យហ្នឹង?

ឃ្យីន : បងខ្ញុំយកម៉ែ បងខ្ញុំកាត់មករស់នៅបើកហាននៅឯស្រុកអូរជ្រៅ កាត់មកបើកភោជនីដ្ឋាន នៅហ្នឹង ហើយកូនៗទាំងអស់ខ្ញុំចេះអក្សរជាងគេហើយធំជាងគេដងកាត់ក៏យកខ្ញុំឲ្យម៉ែកាន់ កាប់នៅហានកាត់ហ្នឹង ។

ដានី : អ៊ូ! តាំងពីឆ្នាំណាម៉ែអញ្ជឹង?

ឃ្យីន : តាំងពីឆ្នាំ៧៥

ដានី : អាស្ត! ៧៥ ម៉ែចូល...?

ឃ្យីន : អត់ទេ! ឆ្នាំ៧០ ខ្ញុំមករស់នៅជាមួយកាត់ហ្នឹងបណ្តោយ ។

ដានី : អញ្ជឹងពូអើមករស់នៅជាមួយកាត់នៅអូរជ្រៅហ្នឹងតាំងពីឆ្នាំ៧០ ?

ឃ្លីន : បាទ! ឆ្នាំ៧០ នៅឆ្នាំ៧០ បងប្អូនខ្ញុំគាត់មកទិញដូរនៅភ្នំពេញនេះ ទិញដូរនៅភ្នំពេញហើយ គាត់មកបើកហាងនៅអូរជ្រៅហ្នឹង គាត់ក៏ទៅយកខ្ញុំម៉ែ ។

ដានី : យកតែពូម្នាក់ទេ?

ឃ្លីន : យកតែខ្ញុំម្នាក់ទេ

ដានី : បួនៗ ផ្សេងទៀតអត់ទេ?

ឃ្លីន : អត់ទេ!

ដានី : ដល់ពេលអញ្ជើញរស់នៅហ្នឹងរហូតដល់ឆ្នាំ៧៥ទៅ?

ឃ្លីន : រស់នៅរហូត រហូតទល់ឆ្នាំ៧៥ ខ្មែរក្រហមវ៉ៃបែកហ្នឹង ដល់វ៉ៃបែកទៅមិនដឹងទៅណាទៀត គេក៏ភៀនគំរូចូលចល័តឲ្យឃើញគេវ៉ៃចោលស្រស់ម៉ែ ។

ដានី : ពូធ្លាប់ឃើញគេវ៉ៃចោលដែរ?

ឃ្លីន : ឃើញវ៉ៃភូសៗ ទាល់តែឃើញគេហៅយកទៅវ៉ៃចោលស្រស់ៗ អញ្ជើញខ្លាចបណ្តោយ

ដានី : យ៉ាងម៉េចបានជាគេហៅយកទៅវ៉ៃចោលអញ្ជើញ?

ឃ្លីន : ទេ! អត់ដឹង គេថាអានេះរាងដូចសណ្តំ រាងសក្តិភូមិវាយទន់ដូចកូនទាហាន កូនកយកូនអីគេ ចេះតែថាណាស់ ហើយមើលអាណាណាសណ្តំតិចៗ អត់ទេ មិនបាច់ទៅឆ្ងាយទេ ក្បែរៗភ្នំ ហ្នឹង គ្រាន់តែឃើញវ៉ៃខ្លាចម៉ែ ។

ដានី : អញ្ជើញអ្នកវ៉ៃហ្នឹងអ្នកនៅណាទៅ?

ឃ្លីន : ពួកយោធា គេហៅពួកកងទ័ពចាស់គេណាស់ ពួកកងទ័ពខ្មែរក្រហមចាស់គេដែលគេចូល រំដោះនោះណាស់ ហើយដូចពួកយើងនេះគេហៅពួក១៧/មេសាគ្មានដឹងអី ហើយដូចពួកខ្ញុំអី ពួក១៧/មេសាគ្មានដឹងអី ហើយអាគេអ្នកវ៉ៃហ្នឹងពួកគេតស៊ូកាលគេនៅក្នុងព្រៃនោះ មុននឹង គេមករំដោះយើងឆ្នាំ៧៥ ហើយពួកខ្ញុំពួក១៧/មេសាគេថាម៉េចក៏អញ្ជើញហើយ ដ៏ក្រលេក មើលឃើញស្រស់ៗទៀត ។

ដានី : នៅណា? កាលហ្នឹងគេវ៉ៃនៅណា?

ឃ្លីន : វ៉ៃមែនទែនវ៉ៃនៅតាមមាំជួរអន្លង់ស្រម៉ៅស្រុកអង្គរបុរី

ដានី : ឃើញទាល់ភ្នែកម៉ែ? ឃើញគេវ៉ៃនៅនឹងភ្នំស្រែ?

ឃ្លីន : ឃើញឡើងខ្ញុំអត់... ដល់អញ្ជើញទៅគេសួរខ្ញុំថា “ហែង! រៀនដល់ថ្នាក់ទីប៉ុន្មាន” ហ៊ឹម! ខ្ញុំរៀន ដល់ថ្នាក់ទី១០ ខ្លាចគេណាស់ ។

ដានី : ហើយម៉េចទៀតទៅ?

ឃ្លៀន : ដល់ហើយគេថាវាឯងនេះវាឯងសមតែកូនចិនទេ សណ៍តែធ្លាប់ដឹងជាន់ធ្វើស្រែនៅលើខ្ពង់
ប្រជារាស្ត្រទេហែងអស់នេះ ។

ដានី : ពីណាគេ កាលហ្នឹងគេថាអញ្ចឹង?

ឃ្លៀន : ហ្នឹងកាលថាខ្ញុំហ្នឹងថាមកដល់ភូមិ៥០០ នេះនៅចំណង់រោងគោហ្នឹងនៅក្នុងស្រុកអង្គរបុរីដែល
ហ្នឹង ។

ដានី : អូរដល់បែក៧៥ ទៅពូមានប្រាស្រុកវិញណា? នៅណ្នឹងរហូត?

ឃ្លៀន : អត់ៗ មានប្រាស្រុកទៅ

ដានី : ចុះបងរបស់ពូគាត់នៅហ្នឹងដែរ?

ឃ្លៀន : បងខ្ញុំគាត់ចេញម៉ែកាត់មានប្តីមានអីនៅនោះ ដល់អញ្ចឹងពួកខ្ញុំនៅកំលោះគេឲ្យចូលកង
ចល័ត ហើយគេអ្នកមានប្តីមានប្រពន្ធគេនៅសហករណ៍ ។

ដានី : ចុះពូអើ! ពូមានប្រសាសន៍ថាពូមាន៦នាក់ បងប្រុសអើ?

ឃ្លៀន : អត់ទេអាល់នាក់ទៀតនៅស្រុក ម៉ែនៅនេះមានតែខ្ញុំពីរនាក់បងស្រីខ្ញុំទេ

ដានី : បងស្រីហ្នឹង មុនលីពូថាមានបងស្រីមួយដែរ?

ឃ្លៀន : បងស្រីហ្នឹងមួយមុន ឪពុកខ្ញុំមួយពីរ

ដានី : អ្នុំខ្ញុំយល់ហើយ អញ្ចឹងដល់ពេលបែក៧៥ ទៅបងរបស់ពូគាត់ទៅនៅសហករណ៍ទៅ ពូនៅ
កងចល័ត?

ឃ្លៀន : បាទ! យើងនៅក្មេងណាៗអាយុ១៧គេឲ្យចូលកងចល័ត គេហៅកងកំលាំងទីមួយជំនាន់ហ្នឹង

ដានី : ហើយម៉េចទៀតទៅ?

ឃ្លៀន : ចេះតែនៅកងចល័តទៀតរហូត មានអីដល់នៅកងចល័តយូរៗដល់ម៉ែអាត្មា៧៧យួនវី
រំដោះហ្នឹងក៏នេះទៅអាប្រធានកងចល័តគេថា ទៅរើយពួកយើងចូលព្រៃ ហើយចេះតែ
ចូលតាមគេទៅ ។

ដានី : ចុះពូកាលហ្នឹងពូអាយុប៉ុន្មានកាលមុនចូលកងចល័តហ្នឹង?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំអាយុ១៧-១៨ឆ្នាំ

ដានី : បែកមុនដំបូងពូអាយុ១៧-១៨ដល់នៅយូរទៅមានអាយុកាន់តែច្រើននឹងគេ?

ឃ្លៀន : បាទ! ចេះច្រើនៗ ។

ដានី : ចុះគេអត់មានបញ្ជូនពូទៅណាទៀតទេ?

ឃ្លៀន : នៅកងចល័តហ្នឹងរហូត រហូតទល់៧៧ហ្នឹងម៉ែ

ដានី : នៅកងចល័តនៅរោងគោខាងចារាយណ៍ហ្នឹង?

ឃ្លៀន : អត់ទេ! ដល់ពេលហ្នឹងគេដកខ្ញុំចេញពី ហ្នឹងគេហៅពួកកងចល័តភូមិ ដល់ហ្នឹងគេដកយើងទៅ កាន់កងចល័តតំបន់ គេហៅតំបន់វិញ ។

ដានី : គេហៅតំបន់អីដែរ?

ឃ្លៀន : គេហៅតំបន់ពាយ័នីនេះ តំបន់ពាយ័នីនោះ ។

ដានី : អញ្ជើញម៉ាឡៃនេះកាលជំនាន់ព្រះនរោត្តមនេះនៅក្នុងតំបន់ពាយ័នីនេះមែនទេ?

ឃ្លៀន : មិនដឹងយ៉ាងម៉េចទេ ខ្ញុំអត់ដឹងប្រវត្តិគេ

ជិតខាង : នៅតំបន់៥

ដានី : ម៉ាឡៃនៅតំបន់៥?

ជិតខាង : បាទ! តំបន់៥ តំបន់មានតំបន់១ តំបន់២ តំបន់៣ តំបន់៤ តំបន់៥ រហូតដល់តំបន់៧ នៅ ភូមិភាគពាយ័នី ។

ឃ្លៀន : អូ! អញ្ជើញទៅខាងបរិវេណតំបន់៣អី?

ដានី : បើនេះតំបន់៥?

ជិតខាង : បាទ! ម៉ាឡៃតមបន់៥

ដានី : ម៉ាឡៃស្រុកអីកាលជំនាន់ខ្មែរក្រហម?

ជិតខាង : កាលហ្នឹងមានស្រុកអីមានតែស្រុកស៊ីសុផុននោះឯង មិនមែនស៊ីសុផុននៅខេត្តបន្ទាយមាន ជ័យទេណា ។ ស្រុកស៊ីសុផុននៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យទើបតែមានក្រោយទេណា ។

ឃ្លៀន : វាមានតែស្រុកសេរីសោភ័ណនឹងស្រុកអូរព្រៃហ្នឹងឯងតែពីរហ្នឹង ប៉ុន្តែមិនដឹងគេបញ្ជូន ខាងណាទេ ព្រោះយើងអត់ដឹង ។

ដានី : ប៉ុន្តែនៅតំបន់៥?

ឃ្លៀន : បាទ!

ដានី : ចុះពួកហ្នឹងពូកែកងចល័តហើយពួកមានបុរសទៅលេងជាមួយបងស្រីពូកែ?

ឃ្លៀន : អត់ទេ គេអត់ទូទៅលេងម៉ែង

ដានី : ហើយចុះគេថាពួកមតែនាយទន់ គេអត់មានរករឿងពូកែទៀតទេ?

ឃ្លៀន : គេនៅតែតាមដានរហូតហ្នឹង ប៉ុន្តែខាងកាលហ្នឹងខ្ញុំគិតតាំងចិត្តខ្លួនខ្ញុំរួចហើយ អាព្រហ្មកម្មខ្ញុំ មួយឈ្មោះអាជ្ញាធរកងផ្សំតែវាពួកមកខ្ញុំ អាព្រហ្ម សារឿនវានិយាយថាជុំមាយឯងកុន ហើយហែងចូលបញ្ជីខ្មោចច្រើនសន្លឹកណាស់អាឃ្លៀនអើយ ហើយខ្ញុំគិតហើយស្រេចថា អាជ្ញាធរបើពួកអាក្នុងឈ្មោះបញ្ជីមកចាប់អញដឹងតែជាប់ហើយ ព្រោះខ្ញុំអកប្រដាល់ពី សង្គម កាលពីជំនាន់ឆ្នាំ៧០ - ៧៥ ហ្នឹងខ្ញុំអ្នកនៅក្នុងប្រដាល់ ហើយខ្ញុំគិតនៅក្នុងចិត្តហើយ

ស្រេចថាអាជ្ញាធរបើសិនជាអាពិរនាក់ហ្នឹងមកចាប់អញ ត្រឹមការបីនិមនឹងដឹងតែត្រូវ
ហើយ មុននឹងអញជាប់អាពិរនាក់ហ្នឹងក៏អត់រស់ដែរ ហើយខ្ញុំដឹងថាអាពិរនាក់ហ្នឹងមកចាប់
វាមកតែពិរនាក់ហ្នឹងទេ បាទ! ការបីនិមនឹង ខ្សែមួយចំរើយ ការបីនិមនឹងមួយដើម មកចាប់
កន្លែងក្បែរដើមភ្នំតកកន្លែងចិញ្ចឹងហ្នឹងខ្ញុំដឹង ជិតកន្លែងកងដីខ្ញុំហ្នឹង ។

ដានី : តែគេអត់មកចាប់ដែរ?

ឃ្យីន : គេៗ ចាប់តែគេចេះតែចាប់ទៅ តែខ្ញុំវាមិនទាន់ដល់ខ្ញុំអាចមិនទាន់ដល់អាការ្យកេទៅដឹង តែ
ដេកគិតរាល់តែយប់ ដេកភ័យហើយស្រេចម្តង ហើយវាមកចាប់អត់ដែលមកថ្ងៃទេ ម៉ោង
៧-៨យប់វាម៉ៅហើយ ដល់ម៉ៅដល់អាមេកងយើងហ្នឹងៗ ប្រាប់ថា ហៅយើងទៅប្រជុំ
ដីទៅអាមួយក្នុង អាមួយចង់ ខ្ញុំនឹកឃើញថាភ្នំត្រឹមការបីនិមនឹងដើមអីអាមួយស្តាយនៅ
នឹងស្មារខ្ញុំឃើញខ្ញុំទាន់អីស្រែកនៃតែភ្នំកុំរត់រកអី បើចង់ខ្ញុំដឹងតែប្រាប់ហើយ ហើយបើប្រាប់
ប្រាប់ទាល់តែដល់ហ្នឹងហើយបើរត់ក៏រត់ទៅណាក៏មិនរួចដែរតាមដំណើរ បាញ់ខ្លួនឯងចោល
ហើយខ្ញុំគិតអស់ហើយ ។

ដានី : ពូជ្ជាប់ឃើញគេចង់ដល់ភ្នែកដែរ?

ឃ្យីន : បាទ! ទៅចាប់ជិតកន្លែងធ្វើកងដីខ្ញុំហ្នឹងនៅកន្លែងដើមភ្នំតកកន្លែងហ្នឹង

ដានី : អ្នកនៅកងចល័តជាមួយពូប្តុក៏យ៉ាងម៉េច?

ឃ្យីន : ទេ! អាអ្នកចាប់ហ្នឹងគេហៅពយកនេះពួកសន្តិសុខៗ យើងនៅរូង៧/គេហៅអាកងសន្តិសុខ

ដានី : អ្នកដែលត្រូវគេចាប់នៅ?

ឃ្យីន : នៅកងចល័តជាមួយគ្នាហ្នឹង

ដានី : អ្នកដែលនៅភូមិជាមួយគ្នាប្តុក៏នៅ?

ឃ្យីន : ទេ! មិនដឹងមេត្តាណាណាទេចេះតែចូលកងចល័តទៅ សរុះម៉ៅពីគ្រប់ខេត្តគ្រប់ភូមិគ្រប់ស្រុក
រាប់រយរាប់ពាន់នាក់នៅក្នុងកងចល័តនីមួយៗ ម៉ាកងចល័តកន្លែងហ្នឹងគ្រាន់តែពួកប្រុសៗ
៥ កងធំ ស្រីៗ ៤ កងធំ ហើយក្នុងម៉ាកងធំៗ វាជាង ១០០ នាក់ឯនោះ ។

អ្នកជិតខាង : ប៉ុន្តែមិនទាន់តាម(ស្តាប់មិនបាន) អាមេក្រុមមេកងតាស្តាប់អ្នកណាគឺ សម្លាប់អ្នក
នោះ ហើយគ្មានកំហុសអីទេ ។

ដានី : ចុះអើ! ពូខ្ញុំបកមកកន្លែងមិញ ដូចជាពីឆ្នាំ៧៧ យើងនៅមាំឡែដូចជាពេលកងទ័ពខ្លះអង្គរខ្លះអី
គេឲ្យយើងហូបតែបបរ ចុះដល់ពេលក្រោយមកម៉េចទៀតទៅ បន្ទាប់ពីឆ្នាំ៧៧ ឆ្នាំ៨០ ?

ឃ្លៀន : តាំងពីហ្នឹងម៉ៅក៏ហូបបរិបូណ៌រហូត កាលហ្នឹងពួកអង្គការសហប្រជាជាតិគេជួយហើយ
ណាស់ ហ្នឹងចាប់ពីចុង៧៧ ដើម៨០ គឺការហូបចុករីកចំរើនម៉ែន ប៉ុន្តែការតស៊ូក៏យើងនៅតែ
រីករញ្ជឹង ។

ដានី : ប៉ុន្តែយើងហូបចុកហ្នឹងខាងអង្គការសហប្រជាជាតិគេជួយ ?

ឃ្លៀន : គេជួយ ពេលគេជួយយកម៉ៅឃើញគេដាក់កាណាដា អាមេរិច ជប៉ុន ត្រីខំប៉ុន មាន
អង្គរមានអីគ្រប់បែបយ៉ាង ។

ដានី : ឡានគេចូលមកដល់ម៉ែនឬយ៉ាងម៉េច ?

ឃ្លៀន : ឡានគេចូលមកដល់ភូមិយើងនេះ ម៉ៅម្តងៗ ស៊ីម៉ិនអស់ដង

ដានី : គេចែកឲ្យកងទ័ព ?

ឃ្លៀន : គេចែកឲ្យកងទ័ព ចែកឲ្យប្រជាជនទាំងអស់ទូទៅ ទាំងប្រជាជនទាំងប្រពន្ធកងទ័ពទាំងអីទាំង
អស់ពួកនារីដឹកជញ្ជូនអី បានហូបរបបពេលហ្នឹងហើយ ។

ដានី : កាលហ្នឹងយើងហូបគ្រប់គ្រាន់បរិបូណ៌ហើយ ?

ឃ្លៀន : គ្រប់គ្រាន់មែនទែនម៉ែន

ដានី : ចុះពួកហ្នឹងនៅកន្លែងណាទីតាំងកងទ័ពរបស់ពូ ?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំកាលហ្នឹងនៅគ្រប់កន្លែង ជួនណាដាស់ទៅនៅអូរសាឡៅ ចេញពីអូរសាឡៅម៉ៅទៅនៅ
បន្ទាយទីមួយ តែខ្ញុំម៉ៅបានគ្រួសារខ្ញុំនេះឆ្នាំ៨៣ហ្នឹងនៅបន្ទាយទីមួយ ។

ដានី : ពូរៀបការឆ្នាំ៨៣ ?

ឃ្លៀន : បាទ!

ដានី : យ៉ាងម៉េចទៅពូអាចរៀបរាប់ប្រវត្តិពេលដែលពូជួបម៉ែន ?

ឃ្លៀន : ទេ! កងពលរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ អ្នកណាស្រលាញ់អ្នកណាឲ្យតែយល់ព្រមគ្នាគេ
រៀបការឲ្យគេអត់មានហាមឃាត់យើងទេ ហើយពេលការកាលហ្នឹងអត់មានលុយទេណា
គេជួយតែនំគ្នា(ហៅនំឈូកដែលយកមកពីចិនហ្នឹង) ហើយត្រីខំអង្ករបីចេង មីគ្រប់បែប
យ៉ាងទាំងអស់ហត់តែយើងហៅគ្នាធ្វើបំអិនទៅ ហើយការក្លាយយើងហ្នឹងទៅ ។

ដានី : ការយ៉ាងម៉េច ?

ឃ្លៀន : ទេ! ដើមអីត្រឹមត្រូវដូចយើងការធម្មតា មានអ្នកណាចាស់ជាងគេបន្តិចឲ្យរៀបឲ្យ

ដានី : យើងអត់រៀបការជាកូរដូចកាលជំនាន់៣ឆ្នាំ ?

ឃ្លៀន : អត់ទេ! យើងចង់មាំគ្នាៗ ស្រេចតែយើង

ដានី : កាលហ្នឹងម៉ែនធ្វើអីទៅ ?

យឿន : ពួកអ្នកដឹកជញ្ជូន

ដានី : នៅហ្នឹងដែរ នៅហ្នឹងតាំងពី៧៧?

យឿន : នៅតាំងពី៧៧ ដឹកជញ្ជូនដូចជាទ័ពគេនៅឯមុខចំងាយប្រហែល៣-៤-១០ គីឡូអង្ករទូលទៅ
រែកទៅយកទៅឲ្យដល់កងទ័ព ។

ដានី : ចុះកាលហ្នឹងម៉េចបានឮហើយមិនស្គាល់គ្នាឈានដល់ការរៀបការ?

យឿន : អត់ស្គាល់ទេ ឃើញម៉ែដូចយើងទ័ពគេម៉ោលេងនៅកន្លែងដឹកជញ្ជូនហ្នឹងណា ហើយទ័ព
ខាងប្រធានកងខាងវ័រដឹកជញ្ជូនគេថា ប្រសិនបើកងទ័ពមានខោអាវវ័រហែកមានអ្វីពួកនារី
ដឹកជញ្ជូនដែលទំនេរៗ ជួយប៉ះបានគេអត់ប្រកាន់ទេស្រលាញ់គ្នាដូចបងប្អូនអញ្ចឹង ជួយគ្នា
ទៅវិញទៅម៉ោងអញ្ចឹង បាទ! ដល់ម៉េចទៅឃើញៗ យើងនិយាយគេទៅ ដណ្តឹងគេហើយ
បើថាគេព្រមនឹងយើងហើយ យើងរាយការណ៍ឲ្យកងពលយើងទៅ ។

ដានី : កាលហ្នឹងឮទៅដណ្តឹងពីណាគេ?

យឿន : ដណ្តឹងខាងមេកងគេ និយាយមេកងគេហើយ និយាយខ្លួនគេដល់ម៉ែ បើថាគេមិនព្រម
មេកងគេក៏មិនសម្រេចថាបង្ខំយើងដូចសម័យពេញវិញ គេមែនថាអែងត្រូវតែយកមិនយក
មិនបានទេអីចេសចុះអត់ទេ តាមសម្រួលបើគេថាពេញចិត្តយើង យើងពេញចិត្តគេព្រម
ព្រៀងរៀងខ្លួនអាហ្នឹងបានថ្នាក់លើគេសម្រេចឲ្យយើង ។

ដានី : បាទ! ចុះម៉ែកាលហ្នឹងឮទៅនិយាយថាម៉េចខ្លះ?

យឿន : កាត់សើច ។

ដានី : ម៉ែកាត់ឈ្មោះអីដែរ?

យឿន : ណាំ យឿន

ដានី : ម៉ែអាយុប៉ុន្មានហើយ?

យឿន : អាយុ៥២

ដានី : ចុះមានកូនចៅប៉ុន្មាននាក់ដែរ?

យឿន : ខ្ញុំ៤ នាក់

ដានី : ស្រីប៉ុន្មាន ប្រុសប៉ុន្មាន?

យឿន : ស្រី២ ប្រុស២

ដានី : អើធំៗ អស់ហើយ?

យឿន : អាបងអាយុ២៧ បន្ទាប់ម៉ោងអាយុ២៤ ២២ ហើយនឹង១៨ ១៨ពៅគេ

ដានី : បាទ! ធំៗ អស់ហើយ ហើយសព្វថ្ងៃពូរស់នៅភូមិអើប្តូស្សីជ្រុម

ឃ្លៀន : បាទ! ភូមិបុស្សិជ្រុម ឃុំមាំឡៃ ស្រុកមាំឡៃ

ដានី : រស់នៅហ្នឹងតាំងពីការមេរហូត?

ឃ្លៀន : តាំងពី៧៧មេរហូត

ដានី : អញ្ជឹងលោកពូរៀបការឆ្នាំ៨៣ហើយពូនៅធ្វើកងទ័ពទៀតឬយ៉ាងម៉េច?

ឃ្លៀន : បាទ! នៅធ្វើកងទ័ព៨ដែល

ដានី : ចុះម៉ឺននៅខាងដឹកជញ្ជូន?

ឃ្លៀន : អត់ទេ! មានគ្រួសារហើយឈប់ហើយ អ្នកដែលមានគ្រួសារហើយគេឲ្យឈប់ហើយនៅតែផ្ទះ ។

ដានី : ចុះកាលហ្នឹងពូអើពី៧៧ដល់៨០ ជាងហ្នឹងដូចថា កាលហ្នឹងយើងវៃវៃគ្នាយ៉ាងម៉េចញឹកញាប់ឬក៏យូរៗ ម្តងបានវៃវៃ?

ឃ្លៀន : ទេ! អានេះតាមស្ថានភាពស៊ើបការ បើស៊ើបការឃើញបន្ទាយណាចន្លោះអាចវៃវៃបាន វៃវៃភ្លាមបន្ទាយណាភាគតឹងតែងយើងទៅឆ្លុះវាសិន គេហៅថាឆ្លុះធ្វើរបៀបខ្លះឆាប់ណា ឆ្លុះលមើលកំលាំងបើថាកំលាំងវាអាចវៃវៃកើត រៀបកំលាំងវៃវៃបណ្តោយ បើថាកំលាំងវាភាគក្រាស់ក្រែលជាងយើងៗ មិនអាចនេះអត់បានវៃវៃទេ?

ដានី : យើងមើលអញ្ជឹងដែរ?

ឃ្លៀន : បាទ! អានេះបច្ចេកទេសនៅលើអ្នកដឹកនាំទេ ខាងមេដឹកនាំ ។

ដានី : ខាងវៃវៃឬក៏ខាងកងពល?

ឃ្លៀន : កងពលគេៗ ចាត់ឲ្យម៉ៅវៃវៃសេនាធំ វៃវៃសេនាធំក៏រៀបម៉ៅវៃវៃសេនាតូច តាមកងធំកងតូច ទីបញ្ចប់នៅតែយុវជនដែលហ្នឹង អ្នកស៊ើបការហ្នឹងប៉ុន្មានគ្រាន់តែគំនិតគេអ្នកចេញម៉ៅ ។

ដានី : អ្វី! យើងទៅៗ រាយការណ៍ប្រាប់គេ គេគិតមើលថាត្រូវធ្វើយ៉ាងម៉េចៗ?

ឃ្លៀន : បាទ! ជួនណាគេទៅជាមួយដែរ តែគេទៅអត់ចូលដល់សមរម្យទេ គេគ្រាន់តែទៅស្តាប់ស្តង់កំលាំងតាមការវាយឆ្លុះរបស់យើងនឹងទៅ គេអ្នកវិភាគគេអាចវិភាគថាកំលាំងហ្នឹងប៉ុន្មានគេស្តាប់មើលកាំភ្លើងតូចកាំភ្លើងធំនៅប្រកណាខ្លះអញ្ជឹងទៅ លើកក្រោយគេស្រួលរៀបឲ្យចំៗចំណុច ហើយតាវៃវៃហើយកម្រថាអត់បែកណាស់ តាពួកខ្មែរក្រហមវៃវៃហើយសឹងតែថាកម្រឡើងណាស់ តែឆាប់មិនដឹងថាវាឆាប់ប៉ុន្មានទេ តែយើងមាំភូមិៗមិនអត់ទេ ឆាប់ហើយនឹងរួចស ។

ដានី : ដល់ពេលស្ទាបហើយរួចហើយហ្នឹងយកមកណាវិញទៅ?

ឃ្លៀន : យកម៉ោងតាមអ្នកដែលគេមានប្រពន្ធមានអី បើយើងអត់មានទេនៅយូរវ័យអត់ទាន់មានទេ ដឹករណ្តកប់ទៅ ។

ដានី : ចុះអ្នករឿន?

ឃ្លៀន : បើអ្នករឿនដឹកយកមកព្យាបាលមន្ទីរពេទ្យភូមិដូង តែបើអ្នកស្លាប់ដែលគឺតែយកសព មិនបានទុកចោលនៅឃ្លឹងទៅ ។

ដានី : ហើយចុះអ្នកដែលត្រូវរឿនឆ្លងមកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យភូមិដូងមិនបានគេយកទៅណា ទៀតទៅ?

ឃ្លៀន : មន្ទីរពេទ្យកន្លែងអីដុំ ជឿន

ដានី : នៅណាទៅ?

ឃ្លៀន : អីដុំ ជឿន គាត់នៅដីថៃ អីដុំ ជឿន ឃ្លឹងពេទ្យលំដាប់ពិភពលោកហើយឃ្លឹង ពេទ្យគាត់ ពេទ្យលំដាប់អាមេរិចខ្លាចហើយឃ្លឹង ដល់ថ្នាក់រំបែងក្នុងខ្លួនអាមេរិចមិនហានយកដង គាត់ ហានយកដីបានគាត់ពូកែណាស់គាត់រៀននៅចិន ។

ដានី : ចុះអើរហូតដល់ពេលណាទៅនៅឃ្លឹងរហូតដល់ពេលមានសម័យហានកម្មប្តីក៏មានរឿនទៅណា ទៀត?

ឃ្លៀន : អត់ទេ អត់មានរឿនទៅនៅរហូតដល់សម័យហានកម្មហើយ

ដានី : ចុះខាងយួន ខាងក្នុងនោះគេមានដែលរំលែកចូលដល់ឃ្លឹងដែលប្តីអត់?

ឃ្លៀន : ចូលៗមកដល់ឃ្លឹងមួយម្តង មកដល់ម្តាយឃ្លឹងប្រជាជនគេរត់ទៅនៅដីថៃទាំងអស់

ដានី : អ្វីរត់ទៅនៅដីថៃដែរ? ទៅយូរដែរឬអត់?

ឃ្លៀន : ទៅយូរដែរ ទៅល្មមតែស៊ីបការណ៍រ៉ែវាបណ្តាញៗបណ្តោះមកវិញបាននាំគ្នាចូលមកនៅ វិញ តែថៃមិនដឹងជាខាងរាជរដ្ឋាភិបាល ខាងអ្នកដឹកនាំគេពិភាក្សាគ្នាម៉េចជាមួយថៃយើង អត់ដឹងរឿងគេណាស់ តែប៉ុន្តែដល់ពេលទៅឡានថៃដឹកយកទៅ ដឹកប្រជាជនយើងទាំងអស់ យកទៅដាក់ដីថៃជ្រៅគ្រាប់ផ្លាស់ចូលអត់ដល់ ។

ដានី : គេហៅអីគេទៅដីថៃឃ្លឹង?

ឃ្លៀន : កាលឃ្លឹងគេហៅ ៥-៨៥ (៥១ ឃ្លឹងថៃ)

ដានី : ចុះកាលឃ្លឹងមិនគាត់ទៅដែរ?

ឃ្លៀន : ទៅ

ដានី : ចុះពូ?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំអត់ទៅខ្ញុំបកមករ៉ែវិញ ប្តីៗ អត់មានបានទ្យនៅសុខទេ គេយកតែប្រពន្ធហើយកូនទេ

ដានី : ចុះមើលបានយូនចូលមកដល់ហ្នឹង? មានភ្នាក់អី?

ឃ្យីន : គ្មានភ្នាក់អីទេ វាម៉ែរហៀបវាសំភារៈវាច្រើន កាំភ្លើងធំវាច្រើនមានរត់ក្រោះ យើងអត់ មានរត់ក្រោះណា ។

ដានី : កំលាំងវាច្រើន?

ឃ្យីន : កំលាំងវាច្រើនហើយវាមានរត់ក្រោះទៀត ដល់អញ្ជឹងទៅទិសដៅរបស់មេដឹកនាំចេះតែថា យើងដកយួសិន ដកថយៗថយលុះវាចូលមកដល់កន្លែងហ្នឹងបានយើងឮខ្លីវី វាឆាប់ៗ ច្រើនៗម័ងយួន ឆាប់ច្រើនត្រង់ថាវាចូលមកដល់កន្លែងហ្នឹងហើយវាអត់ដឹងទីតាំង ពួកហ្នឹង វាដឹងច្រកនោះទ័ពពីក្រោយដាក់មិនពីក្រោយវីដីតែវាទៅលែងបាន ។

ដានី : រយៈពេលប៉ុន្មានទៅបានវាដកទៅវិញ? ទៅនៅថៃបានយូរដែរឬអត់?

ឃ្យីន : ៥ - ៦ ខែហ្នឹងបានវាដកឆ្ងាយពីព្រំដែនវាមិនទាន់ដកដុតទេ

ដានី : ប៉ុន្តែមិននៅដីថៃបានរយៈពេល៥ឆ្នាំ

ឃ្យីន : នៅ៥ឆ្នាំហើយទៅតាំងពី៥៥ ចុះបើយួនវីបែកឆ្នាំ៨៥ដល់ឆ្នាំ៩០ យើងមកនៅនេះវិញ

ដានី : ដល់ពេលម៉ែឆ្នាំ៩០ អស់យួនអស់អី?

ឃ្យីន : ទេវាទៅជើងភ្នំនៅជួរភ្នំ នៅតែវីអញ្ជឹងប៉ុន្តែយើងយកប្រជាជនមកទុកនេះបាន ប្រពន្ធ កងទ័ពយកមកដាក់នេះវិញទាំងអស់ ។

ដានី : ចុះមិនអីធ្វើមើលទៅដល់ពេលអញ្ជឹង?

ឃ្យីន : មិនចុះលោកក្រុមមិនឃើញទេយើងនៅមានបានដីធំណាអត់ហានដោះ នេះព្រៃនេះគេអត់ទាន់ ដោះឲ្យដងនេះ បើពួកស៊ីម៉ាម៉ាមិនដោះយើងមិនហានដោះទេ នេះនៅកណ្តាលភូមិនេះសុទ្ធតែ មិន ។

ដានី : រាល់ថ្ងៃហ្នឹងនៅមិននៅឡើយទេអញ្ជឹង?

ឃ្យីន : បាទ!

ដានី : ចុះដាំចេកដាំអីមិនប៉ះ?

ឃ្យីន : អេ! អត់ទេពេលយើងមករស់នៅអញ្ជឹងចេះតែរាវទៅ រាវទៅដោះខ្លួនឯង ប៉ុន្តែទៅនៅ កន្លែងហ្នឹងវាច្រើនពេកម៉ាបន្ទាត់ហ្នឹងអត់ហានដោះ អត់ហានដោះទុកឲ្យពួកស៊ីម៉ាម៉ាកគេដោះទៅ ម្តងចេះម្តងចុះហៅគេម៉ៅទៅហៅគេម៉ៅទៅម្នាក់គេចេះម្នាក់គេចុះ ។

ដានី : អញ្ជឹងនៅមានមិននៅឡើយទេ?

ឃ្យីន : នៅ

ដានី : អញ្ជើញតាំងពីឆ្នាំយួនចូលម៉ោងមានមិនច្រើនម៉ែន មិនខានយួនអ្នកដាក់ ឬក៏ខានយើងអ្នកដាក់?

ឃ្យីន : យើងដង យួនដង ដាក់ការពាររៀងខ្លួន

ដានី : អញ្ជើញមិនច្រើនចុះមានគ្រោះថ្នាក់ដែរអត់?

ឃ្យីន : ម៉ុនេះឯងប្រើន យកចបកាប់ដីដុះឯង

ដានី : អញ្ជើញនៅមានដល់រាល់ថ្ងៃហ្នឹង

ឃ្យីន : បាទ! នៅមានដល់រាល់ថ្ងៃហ្នឹងនៅម៉ាត់អ្វីនោះក៏នៅមាន

ដានី : ចុះពីឆ្នាំ៧០ ម៉ោយ៉ាងម៉េចដែរដូចជាការរស់នៅ ការហូបចុកបានគ្រប់គ្រាន់ឬក៏មានការប្រែប្រួលឬក៏នៅដដែលពេលដែលយើងមើរ?

ឃ្យីន : អត់ទេនៅតែគ្រប់គ្រាន់អញ្ជើញ គ្រប់គ្រាន់រហូតដល់សម័យហន្តណាកម្ម

ដានី : ចុះកាលពីនៅដីថែយ៉ាងម៉េចទៅ?

ឃ្យីន : កាលនៅដីថែក៏អត់ខ្វះខាត ការទប់ត្រូវប្រពន្ធយោធាខ្លាំងណាស់

ដានី : ខាងណាគេអ្នកបើកឲ្យ?

ឃ្យីន : ដូចខ្ញុំនិយាយម៉េចខាងពួកអង្គការណាខ្លះទេ មិនដឹងប៉ុន្មានសិបប្រទេសសុទ្ធតែពួកអាចម្មុះស្រួចៗ អញ្ជើញមិនដឹងម៉ោងណាខ្លះ ។

ដានី : កាលហ្នឹងមានទាហានខ្មែរក្រហមនឹងទាហានខាងជុំវិញ?

ឃ្យីន : អត់ទេអត់មានទេ សុទ្ធតែទាហានខ្មែរក្រហមសុទ្ធ ។

ដានី : ចុះសម្តេចកាត់ម៉ោងឆ្នាំណា? កាត់យាងម៉ោង?

ឃ្យីន : កាត់យាងម៉ោងឆ្នាំ៧៤ កាលហ្នឹងសម្តេចឈ្មោះអីទេកាលហ្នឹង ។

ដានី : សម្តេចសីហនុអីមែនទេ?

ឃ្យីន : មិនមែនទេ បួនសីហនុ

ជិតខាង : អើស្ត! នរោត្តមសីហនុហើយអ្នកម៉ោងហ្នឹង ឥឡូវយើងទៅវិមុខកាលហ្នឹងពួកយួនវាម៉ោងហើយណាស់ម៉ោងអត់ឲ្យវិញព្រោះខ្លាចផ្អើលស្តេច ដីខ្លាចផ្អើលស្តេច ស្តេចនៅគោរពមួយអាទិត្យនោះ ដូចនេះយើងក៏នៅរាវរាកៗ ។

ដានី : ស្តេចកាត់យាងមកធ្វើអីនៅហ្នឹង?

ជិតខាង : កត់ស្រាវកម្ម ។

ដានី : កត់ស្រាវកម្មហ្នឹងមានន័យថាម៉េចទៅ?

ឃ្លៀន : ដូចគេចង់និយាយថាមកធ្វើសំណាក់ ប្រទេសណាក៏គេចូលម៉ៅចង់ប្រជុំចង់ដោះស្រាយអី ចូលកន្លែងសាតាំងហ្នឹង ។

ដានី : ចុះសាខាភ័យទ័ពរបស់សម្តេចអត់នៅហ្នឹងទេមានទេ?

ឃ្លៀន : អត់មាន!

ដានី : សុទ្ធតែខ្មែរក្រហមសុទ្ធ?

ឃ្លៀន : ខ្មែរក្រហមទាំងអស់

ដានី : អញ្ជឹងម៉ៅហ្នឹងរហូតដល់ឆ្នាំសម័យរដ្ឋាភិបាលប៉ុន្មានទៅ?

ឃ្លៀន : ឆ្នាំ៧៦១ ហ្នឹងក៏មិនទាន់មានប្រជាជនក្នុងមករស់នៅដែរ ដ៏យូរទៅចេះតែស្តាប់ស្តង់ម៉ៅម៉ាំ គ្រួសារពីរគ្រួសារចេះតែស្រួលហ្នឹងណាស់ ស្រួលៗ អាខ្លះគេថា ហ្នឹងពួកខ្មែរក្រហមទុកចិត្ត មិនបានទេ ខ្លាចវានៅកាប់សម្លាប់មនុស្សអី ដ៏យូរទៅកាន់តែស្រួលទៅៗ ឆ្នាំ៧៧កាន់តែ ច្រើនឡើង ៧៧-៧៨ ចេះតែឡើងមករហូតសព្វថ្ងៃនេះភាគច្រើនអ្នកទីផ្សារវាសុទ្ធតែពួក អ្នកមកពីណាពីណាសុទ្ធតែពួកគេមានលុយគេស្តាយលុយម៉ៅទិញយកម៉ង់ ។

ដានី : អញ្ជឹងបានន័យថាពួកផ្សារឥឡូវច្រើនតែអ្នកមកពីក្នុងឯនោះទេ?

ឃ្លៀន : បាទ! ច្រើនតែអ្នកម៉ៅពីក្នុងទេ ។

ដានី : ដ៏យើងនៅនេះយូរហើយមកនៅតាមភូមិវិញ?

ឃ្លៀន : នៅតាមភូមិ ហើយអ្នកដែលនៅផ្សារនេះ តែធម្មតាគ្នាអ្នកនៅនេះមានលុយពីណាអាអ្នក ខាងក្នុងហ្នឹងសុទ្ធតែលុយស្តាយទាំងកាតាបៗ ទិញយកអស់ទាំងទីប្រជុំជនផ្សារអស់ដ៏អញ្ជឹង អាអ្នកគ្នានេះនៅតាមភូមិទៅនៅតាមបំការទៅ ដូចគេថា “ចិនដេញខ្មែរ ខ្មែរដេញខ្មែរ” ទៅតាមហ្នឹង ចុះគេម៉ៅគេមានទៅហត់ឡើយអីគេម៉ៅទិញតែទីផ្សារហ្នឹងប៉ុន្មានម៉ឺនប៉ុន្មាន សែនដុល្លា ។

ដានី : ចុះពូអើម៉ៅឡើយើងកាលពីមុនសម័យរដ្ឋាភិបាលហើយ ក្រោយសម័យរដ្ឋាភិបាលមានភាពខុសគ្នាម៉េច ទៅ ដូចជាមានការខុសប្លែកម៉េចកាលពីមុន?

ឃ្លៀន : វាមានការខុសប្លែកគ្នាច្រើនណាស់ មិនដូចយើងជំនាន់តស៊ូ ជំនាន់តស៊ូយើងធ្លាប់រស់នៅ មានការដឹកនាំ បណ្តឹងបង្គាប់ម៉ៅជាប់ ដល់ម៉ៅសម័យឥឡូវក្នុងកើតក្រោយអត់ដែលធ្វើ សង្គ្រាមនោះ បាទអញ្ជឹងវាមានការពិបាកនិយាយគ្នា ដូចដែលស្តាប់យើងហើយម្យ៉ាង ទៀត វាកាន់តែឆ្អឹងប៉ុន្មានទៅអាក្រក់ក្នុងយើង អាក្រក់ខ្លះវាក្នុងធម៌ អាក្រក់ខ្លះវាមិន កន្លងធម៌វាដើរប្រព្រឹត្តអំពើគ្រឿងព្រៀងអីទៅ វាអត់ដែលប្រលូកក្នុងសង្គ្រាមវាអត់ដឹងថា ពិបាកយ៉ាងណាទេ វាដឹងតែកើតម៉ៅដឹងក្តីស្រួលៗដុតពីសង្គ្រាមហើយ បើវាកើតដូចកូន

ខ្ញុំអស់នេះកើតនៅក្នុងសង្គ្រាមដែរតែវាទៅតូចៗ ដល់វាធំឡើងវាដុតពីសង្គ្រាមអស់ហើយ ហើបើដូចឪពុកម្តាយលត់ដីតាំងពីសម័យ៧៥ម៉ែម៉ែ៖ សម័យកងចល័តម៉ែនោះ គេតំរង់ អាដៃករីងម៉ែចូលទៅទុនអស់អីហ្នឹង ។

ដានី : បាទ! ចូរអើស្រុកភូមិយើងឥឡូវហ្នឹងវាមានជាដូចមានដើមឈើ ចុះកាលពីមុនម៉ែចដែរ?

ឃ្យីន : ពីមុនសុទ្ធតែព្រៃសុទ្ធ

ដានី : ព្រៃសុទ្ធ ចុះយើងធ្វើដូចម៉េចទៅ?

ឃ្យីន : ដោះ រាវមីន កាប់រំលំព្រៃឈើកាប់គាស់កាយបន្តិចៗ ម្នាក់ទៅ ព្រោះកាលហ្នឹងគេកំណត់ គេកំណត់ថាអត់ឲ្យយកដីធំទេ បែកៗ គ្នាមារសំសិន ហើយម្យ៉ាងយើងអ្នកតស៊ូមិនដឹងយក ធ្វើអី នឹកឃើញថាយកមិនដឹងឯណាអញ្ចឹង នឹកឃើញថាបានគ្រាន់តែមាំជ្រកៗ ទៅបាន

ដានី : ដូចជាមានលក្ខណៈជាភូមិស្រុកមានដើមឈើមានដូង ស្នា ល្អ ល្អ ល្អ ល្អ អីអញ្ចឹងតាំងពី ពេលណាម៉ែ?

ឃ្យីន : អីអាហ្នឹងយើងចាប់ផ្តើមតាំងពីឆ្នាំ៧០ - ៧១ ដែលយើងមករស់នៅវិញ ឆ្នាំ៧១ គេចាប់ផ្តើម ដាំបណ្តើរៗ ។

ដានី : ចុះចាប់ពីឆ្នាំ៧៧មក៧០ អត់មានទេ?

ឃ្យីន : អត់មានទេ! មានៗ តែប្រជាជនកាលគាត់រស់នៅកាលពី៧៧ ដែលខ្ញុំប្រពន្ធទ័ពនោះណា អាហ្នឹងគេដាំចេក ដែលគេហៅថាដំនាំយុត្តិសាស្ត្រ ស៊ីល្បឿន រត់ល្បឿនចោល អត់ស្តាយ

ដានី : ដាំឆាប់បានដល់ហើយពេលយើងចោលទៅវាអត់ស្តាយ?

ឃ្យីន : បាទ! ប្រសិនបើយួនវែវប្រាំវែម៉ែយើងប្រុយទៀតទៅ ។

ដានី : ចុះពួកកាលពីសម័យមុនសម័យរុករកយើងមានរបបហូបចុកគ្រាប់គ្រាន់ ចុះដល់ក្រោយម៉ែពី ឆ្នាំ៧៦ យើងសម័យរុករកហើយកាលហ្នឹងពួកនៅធ្វើកងទ័ពទៀតបុកឈប់ហើយ?

ឃ្យីន : សម័យរុករកហើយនៅ ខ្ញុំនៅដែរទាស់អាហ្នឹងយើងរំលាយចូលក្នុងទាហានរដ្ឋាភិបាលហើយ ទៅខាងខេមរៈភូមិនុហើយ អាហ្នឹងការខបត្តមក៏គេនៅតែខបត្តមទ្រង់ ខបត្តមជាលុយជា អង្ករសំរាប់ប្រពន្ធកូនក្រោយនេះ ហើយខំប្រឹងប្រែងរកខ្លួនឯងផងទៅធ្វើការថែដងពេលមក វិញរកស៊ីប្រូតូឲ្យថែស្ងួតឲ្យថែ កាប់ពោត បេះសណ្តែក ខបត្តមក្រុមក្រសួងយើងខ្លះ កាល ហ្នឹងគេអត់មានខបត្តមម្តងអីទៀតទេណាស់ គេឲ្យតែអង្ករហើយនឹងប្រាក់ខែ ដ៏អញ្ចឹងម្តង យើងត្រូវដោះស្រាយខ្លួនឯង ដ៏ដុតពីហ្នឹងរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះកាន់តែថាបើអ្នកមិនរក កាន់តែអត់ ។

ដានី : ចុះពួកនៅធ្វើទាហាន?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំអត់ទេនេះហើយខ្ញុំកាត់ចូលសវរគុនហើយ

ដានី : ចូលពីឆ្នាំណាម៉ៅ?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំចូលសវរគុនយូរហើយមិនដឹងប្រមាណទេដូចជា៧៧ខ្ញុំចូលសវរគុននៅរោងចក្រ មិនទាន់
កាត់ស្វាយទេ តែគេឈប់ប្រើយើងហើយសម្រាប់តែដល់ខែបើកលុយៗ រហូតមកដល់
ឥឡូវបានគេកាត់យើងឲ្យចូលស្វាយសង្កមកិច្ច ។

ដានី : បាទ! ពីឆ្នាំណាចូលសង្កមកិច្ច?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំចូលសង្កមកិច្ចបាន៣-៤ឆ្នាំហើយ

ដានី : ចុះបើតាមព្យាគិតមើលយើងរស់នៅកាលពីមុនសម័យសម័យសម័យសម័យសម័យសម័យហើយនឹងក្រោយនឹងម៉េច
ដែរណាស្រួលជាង?

ឃ្លៀន : យើងតែពិថា បើគិតតែពីស្រួលបើនិយាយឲ្យស្រួលចិត្តអាហ្នឹងថាមុនសម័យសម័យសម័យ អាហ្នឹង
យើងអត់មានខ្លួនខ្លាញ់ពិបាកអីរកអីទេមានតែបង្កើតឲ្យហូប ប៉ុន្តែទាន់ដល់យើងសម័យសម័យ
កម្មយើងអត់ខ្លាចឯងអីទេ តែការរកស៊ីចិញ្ចឹមជីវិតយើង បើថាអ្នកអត់ដឹងអត់អីយ៉ាប់ហ្នឹង
ឯងបើមិនប្រឹងគឺយ៉ាប់មុនសម័យសម័យណាកម្ម យើងមិនសូវប្រឹងយើងរកបន្តិចបន្តួចទៅយើងមាន
អង្ករមានអីខ្ទប់ត្រូវគ្រប់បែបយ៉ាងផ្លូវចិត្តណាស់ វាអត់មានតិចខ្លួនខ្លាញ់ខ្ញុំប្រឹងថារកប៉ុន្តែបាន
អង្ករដាំបាយស៊ីអត់ទេ ។

ដានី : ឥឡូវយើងត្រូវរកខ្លួនឯងទើបបាន?

ឃ្លៀន : ឥឡូវយើងត្រូវរកខ្លួនឯងទើបបានស៊ី ពីមុនយើងគ្រាន់តែយ៉ាប់កំលាំងបាយ យ៉ាប់ការតស៊ូ
ដូរជីវិតយើងយ៉ាប់មែនតែយើងអត់ខ្លាចដាច់ពោះទេ ។

ដានី : ចុះក្រោយសម័យសម័យណាកម្មមេរ័យដឹងខាងរដ្ឋអំណាចគេចែកឲ្យប្តីក៏យើងចាប់ខ្លួនឯង?

ឃ្លៀន : យើងចាប់ខ្លួនឯង អត់អ្នកណាគេចែកឲ្យយើងទេ អ្នកដែលគេមិនសូវខ្លាចគេចាប់បានផងទៅ
យើងអ្នករៀងខ្លាចតិចទៅមិនសូវហានចាប់ព្រោះខ្លាចមិនខ្លាចអី អញ្ចឹងក៏បានតិចទៅតាម
រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះគេអ្នកដែលដឹងមេរ័យពីគេហានផង ។

ដានី : ចុះពូមានដីប៉ុន្មានដែរ?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំមានមាំហត្ថដីស្រែ

ដានី : អញ្ចឹងពូសព្វថ្ងៃនេះពូធ្វើស្រែធ្វើចំការឬក៏ធ្វើខ្លះទៅ?

ឃ្លៀន : អាត្មារលើហ្នឹងធ្វើចំការ អាស្រែក្រោមទាបទំនាបលិចទឹកធ្វើស្រែ ម្យ៉ាង៣៦ដោះស្រាយបាន

ដានី : គ្រប់គ្រាន់ទេ?

ឃ្លៀន : ទេ! គ្រប់វាមិនគ្រប់ទេមានតែរកថែម

ដានី : រកថែមពួកអីទៅ?

ឃ្យីន : ទៅធ្វើស៊ីឈ្នួរកេហ្នឹងកេហៅធ្វើអីធ្វើហ្នឹងទៅ

ដានី : ស៊ីឈ្នួរនៅក្នុងស្រុកយើងឬក៏ទៅថៃ?

ឃ្យីន : រកនៅស្រុកយើងហ្នឹង ទៅថៃខ្ញុំអត់ទៅទេឥឡូវ តាំងពីមានរឿងជាមួយទាហានថៃម្តងម៉ៅ ខ្ញុំមិនដែលទៅទេ ។

ដានី : ពូមានរឿងជាមួយទាហានថៃ?

ឃ្យីន : ដូចថាវាមើលឆាយយើង យើងទ្រាំមិនបាន អ្នកដែលមិនសូវនេះគេចេះតែទៅធ្វើទៅ មានអី តែដូចខ្ញុំវាមនុស្សដើរអាទាហានថៃអាចក្មេងៗយកឈើមកគោះក្បាលរាប់មួយអញ្ចឹងខ្ញុំ នឹកឃើញអត់ចិត្ត សុខចិត្តធ្វើការឲ្យខ្មែរយើងវិញវាថ្លៃថ្នូរជាង ពោះបីយើងចាយប្រាក់ខ្មែរ មែនក៏ឥឡូវហ្នឹងមានតំលៃស្មើនឹងថៃដែរខ្មែរយើងឥឡូវមាំថ្លៃមួយម៉ឺនពីរពាន់ មួយម៉ឺនបី ពាន់អីនោះណា ហើយថៃមួយរយបាតបើកិតដូរកាត់ទឹកចុះឡើងៗ មិនខុសគ្នាប៉ុន្មានទេ ។

ដានី : ពិបាកដែរអញ្ចឹងនោះក្រោយពីការសម្របសម្រួលហើយ យើងត្រូវប្រឹង?

ឃ្យីន : ត្រូវប្រឹងដោយខ្លួនឯងហើយគ្មានអ្នកណាជួយទៀតទេ បើអត់ប្រឹងទេដាច់បាយដាច់ម្ហូប

ដានី : ចុះពូមានដែលបានទៅលេងស្រុកកំណើតដែរឬអត់?

ឃ្យីន : ទៅខ្ញុំទៅលេងបួនៗខ្ញុំនៅឯ ស្រុក

ដានី : បាទ! ធ្លាប់ទៅបានប៉ុន្មានដងដែរ?

ឃ្យីន : ខ្ញុំទៅស្រុកខ្ញុំបានមួយដង

ដានី : ឆ្នាំណា?

ឃ្យីន : អើសម័យឆ្នាំណាហើយទេភ្លេចបាត់ហើយខ្ញុំ

ដានី : ទៅបានជួបជុំបងប្អូនដែរ?

ឃ្យីន : បាទ! ទៅបានជួបជុំបងប្អូនខ្ញុំទាំងអស់

ដានី : បងប្អូនពូនៅឯ ស្រុកទាំងអស់គ្នា?

ឃ្យីន : នៅឯ ស្រុកទាំងអស់គ្នាហ្នឹងនៅ៣នាក់ ៤ នាក់អាមួយទៅនៅភ្នំពេញ ហើយមីមួយទៀតមី ពៅសេរីសសិលា(នៅសហរដ្ឋនៅក្រៅ) គ្រាន់តែដឹងដំណឹង គេតែការទំនាក់ទំនងអី អត់មានទេ ។

ដានី : កាត់អត់ដែរមកលេង?

ឃ្យីន : អត់ទេ បើខ្មោចបងស្រីខ្ញុំហ្នឹង កាលកាត់នៅរស់កាត់ទស្សនាប័ណ្ណមកឲ្យខ្ញុំដែរ

ដានី : ចុះពូទៅស្រុកបានប៉ុន្មានថៃដែរ?

ឃ្លៀន : ខ្ញុំទៅបានមាំអាទិត្យដែរ

ដានី : កាលហ្នឹងឪពុកម្តាយពូកាត់ស្លាប់អស់ហើយ ?

ឃ្លៀន : ស្លាប់អស់ហើយកាត់ស្លាប់តាំងពី៧៩នោះ

ដានី : ទាំងពីរនាក់ទាំងឪពុកទាំងម្តាយ ?

ឃ្លៀន : ឪពុកស្លាប់៧៥ ម៉ែ៧៩

ដានី : កាត់ឈឺទាំងពីរនាក់ ?

ឃ្លៀន : បាទ!ឈឺចាស់ទៀតនោះ

ដានី : ចុះពូដូចយើងបែកពីស្រុកយូរអញ្ចឹង ដល់ពេលយើងទៅស្រុកមានអារម្មណ៍យ៉ាងម៉េចដែរ ?

ឃ្លៀន : ទៅគ្រាន់តែឃើញគេធម្មតា គេរីកចម្រើនរបស់ហើយនៅស្រុកគេ

ដានី : ពូបងប្អូនអីបែកគ្នាយូរអីដូចជាអរម្មណ៍បងប្អូនអីយើងនៅស្ថិតស្ថាលដូចកាលនៅពីក្មេងធ្លាប់រស់នៅជាមួយគ្នាប្តីដូចយើងបែកគ្នាយូរហើយយើង ?

ឃ្លៀន : ទេការស្ថិតស្ថាលជាមួយគ្នាវាស្ថិតនោះឯងស្ថិតមាំរយៈដូចជា យើងទៅយូរពេកនឹកគ្នាអញ្ចឹង ដុតពីហ្នឹងដល់ពេលមានកូនចៅរៀងខ្លួនទៅគេចេះគិតពីរឿងកូនចៅដូចតែគ្នាទៅ ។

ដានី : ចុះពូទៅលេងស្រុកកំណើតដូចយូរអីពូមាននឹកមកដល់ស្រុកភូមិពូនៅនេះវិញឬអត់ទេ ?

ឃ្លៀន : បាទ!នឹកមកដល់នេះវិញព្រោះខ្ញុំដូចជាគ្មានស្រុកកំណើតអីនៅស្រុកនោះទៀតទេ គិតថានៅកន្លែងនេះថាជាស្រុកកំណើតខ្លួនឯង ។

ដានី : អារម្មណ៍នៅនេះដូចជាប្រពន្ធ កូនចៅនៅនេះហើយញាតិមិត្តជិតខាងរាប់អានស្ថិតស្ថាលនៅនេះ បើនៅស្រុកយើង យើងបែកគ្នាយូរហើយ ?

ឃ្លៀន : បាទ!បែកគ្នាយូរហើយគ្រាន់តែឃើញគ្នាមួយភ្លែតហ្នឹង តែបើចាត់ទុកៗ ស្រុកកំណើតនៅនេះ អាជឿស្រុកកំណើតនៅនោះវា ។

ដានី : ដូចជាស្រុកភូមិពូកកើតនៅនេះទៅហើយ ?

ឃ្លៀន : មើលកូនៗឡើងអាយុ២០ - ៣០ កូនខ្លះឡើង៣០ ដូចហើយវាមានដឹងស្រុកកំណើតវាណាវាដឹងតែស្រុកកំណើតវានៅមាំឡៃ ។

ដានី : ហើយចុះបងប្អូនពូមានដែលមកលេងនេះដែលអត់ ?

ឃ្លៀន : ម៉ែ ម៉ែលេងម្នាក់២ដង តែឥឡូវវាគេផ្លូវធារណាស់ប្អូនៗគេចេញចូលទៅយួនដូចគ្រឿងសមុទ្រ ។

ដានី : ទៅខាងហ្នឹងជិតខាងយួនដែរ ?

ឃ្លៀន : ដូច្នោះនៅព្រៃចាកហ្នឹងម្តងជាប់ព្រំប្រទល់ឆ្នងព្រៃកម្មានម្នាក់

ដានី : ចុះអ្នកជិតខាងពួកកាលពីក្មេងៗ ម៉េចដែរនៅស្រុកភូមិ?

ឃ្លៀន : អត់ទេអត់បានជួបទេ ខ្ញុំទៅៗតែចូលលេងដុះបូនខ្ញុំ តែបូនគេថាទៅ

ដានី : ចុះពួកសព្វថ្ងៃពួកមានដែលលីពិតមានទាក់ទងរឿងគុណការអីដែលអត់ គុណការគេកាត់ទោស មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ខ្មែរក្រហម?

ឃ្លៀន : ទេ!ខ្ញុំដែលបានមើលឃើញទូរទស្សន៍អង្គុលកាត់ទោសលោកខុចនោះឯង ក្រៅពីនោះខ្ញុំអត់ ដែលបានមើលទៀតទេ ។

ដានី : កាត់ទោសលោកខុចពូមើលដែរអញ្ចឹង នៅនេះមានទូរទស្សន៍មើលដែរ?

ឃ្លៀន : បាទ!

ដានី : ពូយល់ឃើញម៉េចដែរគុណការហ្នឹង

ឃ្លៀន : ទេ!មិនដឹងយល់យ៉ាងម៉េចទេខ្ញុំអត់ហានថាគេទេ តាមច្បាប់គេត្រូវធ្វើ ជារឿងរបស់ច្បាប់ គុណការ ។

ដានី : បាទ!ដូចជាតាមយោបល់ពូផ្ទាល់ ពូគិតថាគុណការហ្នឹងត្រឹមត្រូវដែរឬក៏មិនត្រឹមត្រូវមូល ហេតុអី តាមយោបល់ពូផ្ទាល់?

ឃ្លៀន : ទេ!ចំពោះខ្ញុំ ខ្ញុំមិនហានថាទេរឿងការងារនយោបាយរបស់គេអ្នកអញ្ចឹងៗ

ដានី : ចុះពួកកាលពូរត់៧៧ពួកមានដែលធ្លាប់បានជួយអ្នកណាផ្សេង ដែលពេលរត់ទៅជាមួយគ្នា ពេល ពេលហ្នឹងដូចជាមានបញ្ហាលើស្តាប់ធ្លាប់ជួយយកអាសារគេ ឬក៏ធ្លាប់ឲ្យបាយទឹក អីឲ្យគេអ្នក អត់បាយតាមផ្លូវពេលរត់ហ្នឹងមានដែរឬអត់ទេ?

ឃ្លៀន : ៧៧ដូចគ្នាវាអត់ទាំងអស់គ្នាហ្នឹង គ្មានអ្នកណាជួយអ្នកណាបានទេបើមានភាជ្ជយ ជួយសែង បើមានទឹកជួយបាន បើជួយជាបាយជាអង្ករវាអត់ដូចតែគ្នាហ្នឹង ដើរចង់ឆាប់មានតែខ្លួន បបរដូចខ្ញុំជាអញ្ចឹងបបរមួយក្តាប់លាយជាមួយហ្នឹងអាក្បាលល្អ ក្តាលចេក ម្នាក់ៗសំលឹង ឃើញតែព្រះអាទិត្យមិនដឹងណាចំណាណើតមិនដឹងថ្ងៃណាឆាប់ទេ (ខ្ញុំចង់និយាយថា អញ្ចឹង) ដើរៗទៅអ្នកខ្លះដើរៗទៅដេកឆាប់ក៏មាន ។

ដានី : ចុះបើតាមពូនេះអើពួកកាលពីសម័យពាណិជ្ជកម្មពួកកាលហ្នឹង?

ឃ្លៀន : សម័យពាណិជ្ជកម្មពួកកាលហ្នឹង ពាណិជ្ជកម្មខ្ញុំដូចខ្ញុំជាអញ្ចឹងខ្ញុំនៅតែចាំថ្ងៃគេយកទៅវៃចោល ហ្នឹងឯង ។

ដានី : ពូធ្លាប់ឃើញគេសម្លាប់មនុស្សដែរ ពូជឿថាកាលជំនាន់ហ្នឹងដឹងតែមានគេសម្លាប់មនុស្ស?

ឃ្លៀន : អេស!សម្លាប់ឃើញច្បាស់ដឹងតែសម្លាប់ហើយ មិនដឹងជាខុសស្អីៗ អត់ដឹងកំហុសគេទេ គ្រាន់ឃើញភូសដសំទៅទុកចោលនៅហ្នឹងទៅ ។

ដានី : ចុះដល់ពេលពូមកនៅនេះពូមកនៅជាមួយពួកកងចំរុះដូចជាមានការខុសគ្នាកាលពីជំនាន់ពាណិជ្ជកម្ម ដូចជាពីហ្នឹងម៉ែឃើញរត់មកនៅនេះទាំងអស់គ្នាទាំងគ្រប់កងគ្រប់ផ្នែកហើយឃើញនៅ?

ឃ្លៀន : អត់ទេបែកគ្នា គេបំបែកៗគ្នាអស់ បំបែកគ្នាអស់ទៅគេពូមកនេះតែម្នាក់ធំទេ កងធំហ្នឹង ក៏មានអ្នកស្លាប់បណ្តើរៗ ឥឡូវក៏នៅរស់ច្រើនដែរ ពួកខ្ញុំអ្នកមេរ័តីចល័តហើយក៏មានកូនមាន ចៅរៀងៗខ្លួនអស់ទៅទាំងស្រីទាំងប្រុស ។

ដានី : ចុះមកដល់នេះដូចជាការអប់រំ ការដឹកនាំអីយ៉ាងម៉េចទៅមានការខុសប្លែកពីពាណិជ្ជកម្មម៉េចទៅ?

ឃ្លៀន : ទេ!វាខុសៗហើយខុសគ្នាទាំងស្រុងម៉ង់ ព្រោះឥឡូវឃើញដឹកនាំតែរឿងអារុជហើយសម័យ ពាណិជ្ជកម្មដោះស្រាយដឹកនាំពីរឿងចប ខុសគ្នាអញ្ចឹង អាចបនោះវេទនាម្យ៉ាង ហើយដល់អា នេះយកអាយុជីវិតទៅស្លាប់ទៀត អាមួយគ្រាប់កាំភ្លើងអាមួយចបទោះបីជាឃើញហូបបរ តិចតួចវាមិនសូវអី ហើយឥឡូវនេះហូបបរដូចគ្នាដែរតែយកអាយុជីវិតទៅបូរសមរម្យមិ ទៀត វាវិតតែយប់លើសពីសម័យពាណិជ្ជកម្មទៀត តែអារនេះឃើញបើឆាប់ៗយកអារុជទៅធ្វើ សង្គ្រាម បើឃើញឆាប់ៗ ឲ្យអស់ចិត្តតែបើសម័យពាណិជ្ជកម្មនោះអត់មានអារុជអីទេមិនដឹងខឹង ឯងពីអង្គុលហៅវៃចោលហើយទៅបាត់ទៅ មិនដឹងជាមានអីតវ៉ា ។

ដានី : ចុះមិនអ្នកស្រុកកំណើតនៅខាងណាដែរ?

ម៉ង់ : ខ្ញុំនៅកំពង់ស្ពឺ

ដានី : នៅកំពង់ស្ពឺទេ នៅជិតភ្នំពេញដែរ?

ម៉ង់ : បា!

ដានី : នៅស្រុកណាកំពង់ស្ពឺ?

ម៉ង់ : នៅភ្នំស្រួច

ដានី : បាទ!អញ្ចឹងខ្ញុំអរគុណច្រើនពូ ដែលបានជួយសំណេះសំណាលជាមួយនឹងខ្ញុំ ។

ឃ្លៀន : បាទ!ៗ

« ចប់ »